

960731-2

Experiment ve filosofii má naprosto jinou povahu než ve vědách, protože jej nelze hodnotit ani ověřovat ve zjednodušené „modelové“ situaci. Samozřejmě musí mít nějakou „svou“ logiku (či logičnost), ale to je jen ten nejjednodušší, „minimální“ předpoklad (navíc velmi často nespolehlivý, protože jsme hluboko „pod kůží“ navyklí na určitý typ logiky či logičnosti, která třeba právě v daném případě nemusí „platit“ resp. kterou - později - bude nutno právě proto podrobit analýze a revidovat). Dříve, než bude možno mluvit o ověřování celkové (spíše jen „širší“) „platnosti“ či dokonce úspěšnosti experimentu, je třeba jej podrobit mnoha zatěžkávacím zkouškám. A zkušenost praví, že na všechny zatěžkávací zkoušku nemůže přijít ten, kde s experimentem přišel, nýbrž že je třeba experiment a jeho výsledky podrobit diskusi a zatěžkávací zkoušce ze strany odpůrců a kritiků (na tom je zároveň patrné, jak je sama „logika“ a „logičnost“ vlastně jen čímsi minimálním a navíc ani jako minimum nedostačujícím).

(Písek, 960728-2.)